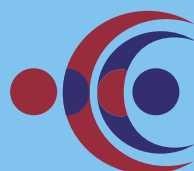

Tuarascáil Bhliantúil 2009

Oifig an Stiúirhóra um
Fhorfheidhmiú Corparáideach

Office of the Director
of Corporate Enforcement

Le haghaidh eolas eile:

Oifig an Stiúirthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach,

16 Cearnóg Pharnell,
Baile Átha Cliath 1.

Guthán: 01 858 5800

Íoslao: 1890 315 015

Facs: 01 858 5801

Ríomhphost: info@odce.ie

Suíomh Gréasáin: www.odce.ie

© Rialtas na hÉireann 2010

ISBN 978-1-4064-2503-1

BAILE ÁTHA CLIATH:

ARNA FHOILSIÚ AG OIFIG AN tSOLÁTHAIR.

Le ceannach díreach on
OIFIG DHÍOLTA FOILSEACHÁN RIALTAIS,
TEACH SUN ALLIANCE, SRÁID MOLESWORTH,
BAILE ÁTHA CLIATH 2,
nó tríd an bpost ó
FOILSEACHÁN RIALTAIS, AN RANNÓG POST-TRÁCHTA,
51 FAICHE STIABHNA, BAILE ÁTHA CLIATH.
(Tel: 01 647 6834/35/36/37; Facs: 01 672 5449)
nó trí aon díoltóir leabhar.

Praghas: €10.00

ISBN 978-1-4064-2503-1

9 781406 425031

Clár Ábhair

Brollach ón Stiúrtóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach	3
Réamhrá	4
Aidhm 1 – Tuiscint an Phobail ar Ceartanna/Dualgais Dlí na gcuideachtaí a Fheabhsú	5
Aidhm 2 – Aghaidh a thabhairt ar Iompar Mídhleathach maidir le Dlí na gCuideachtaí	13
Aidhm 3 – Seirbhísí den Scoth a Sholáthar do Chustaiméirí Inmheánacha agus Seachtracha	28
Ionchas	32
Aguisíní	33

Ráiteas Cóipchirt agus Séanta

Is leis an Stiúrthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach cóipcheart ábhar an doiciméid seo. Féadfar iomlán nó páirt den doiciméad seo a atáirgeadh gan bhreis cheada, ar choinníoll:

- go bhfuil an faisnéis atáirgthe go cruinn;
- go mbaintear úsáid as d'fhonn dlíthúil nó cuí;
- go n-admhaítear foinse an eolais agus cóipcheart go soiléir agus
- nach baintear úsáid as an eolas le príomh-aidhm fógraíocht nó táirge nó seirbhís áirithe a chur chun cinn.

Níor chóir go dtuigfí aon ní dá bhfuil anseo mar fhaisnéis de nó ar son an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach maidir lena thuiscint nó lena léiriú ar aon cheann d'fhorálacha Achtanna na gCuideachtaí 1963 go 2006 nó maidir le léiriú ar dhlí ar bith. Ba chóir dul sa tóir ar Comhairle dlí neamhspleách maidir le héifeachtaí aon fhorála dlí. Ní ghlacann an Stiúrthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach le haon fhreagracht nó le haon dliteanas is cuma cén chaoi a n-éiríonn siad as ábhar an fhoilseacháin seo nó as aon bhotún, mhíchruinneas nó easnamh in ábhar an doiciméid seo. Forchoimeádann an Stiúrthóir an ceart caingean chúirte a thionscnamh a d'fhéadfadh a bheith nó gan a bheith de réir fhorálacha an doiciméid seo.

© **Stiúrthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach 2010**

Focal Factory agus foireann an Stiúrthóra a d'aistrigh an Tuarascáil Bhliantúil seo go Gaeilge

Brollach

De bhun alt 16(1) den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí na gCuideachtaí 2001 is cúis áthais dom Tuascáil na hOifige don bhliain 2009 a chur faoi bhráid an tUasal Batt O’Keeffe, T.D., Aire Fiontair, Trádála agus Nuálaíochta.

Bunaíonn Achtanna na Cuideachta 1963 go 2009 creatlach dualgais, oibleagáidí agus ceartanna a leagann amach an módh ina idirghníomhaíonn cuideachtaí, stiúirtheoirí cuideachta, scairsealbhóirí, creidiúnaithe, iniúchóirí agus eile le chéile ar bonn cothrom. Is tasc don OSFC é a áirithiú go oibríonn cothromaíocht dualgais agus ceartanna dáilte idir gearsealbhóirí cuideachta mar atá beartaithe ag an dlí. Feicimid muid féin:

- ag cabhrú leis na daoine ar mhian leo a ndualgais dlíthiúil a chomhlíonadh;
- ag cur in aghaidh mhí-iompar na ndaoine ar bhaolach go ngéillfeadh siad don chathú gan dlí na gcuideachtaí a chomhlíonadh agus
- ag ionchúiseamh iad is féidir go sháraigh said a ndualgais agus a n-oibleagáidí faoin dlí.

Bhí i 2009 bliain fiordhúlánach agus maslach don Oifig. Go háirithe, imlonnadh acmhainnigh suntasach chun imscrúdú ábhair áirithe in Anglo Irish Bank Corporation Ltd, an imscrúdú is fairsinge a rinne an Oifig riamh. Bhí ar an Oifig freisin déileáil le méadú suntasach rátaí dóchmhainneachta trín bhliain. Chuir na éilimh eiseachtúil seo brú suntasach ar an Oifig agus d’fhorsáil said muid athmheasúnú a dhéanamh ar an obair gafa de láimh againn agus é a athchur in ord tosaíochta. Chabhair na céimeanna tógtha linn cuid de na deacrachtaí seo a shárú agus breis dul chun cinn a dhéanamh anuraidh.

Le seo mar cúlra, is mian liom an obair rithábhachtach agus gnóthachtálacha na hOifige i 2009 a leanas a aibhsíú:

- an obair fairsing gafa de láimh ar imscrúdú Anglo, cleachtadh ár gcumhachtaí cuardaigh agus urghabhála faoi Achtanna na gCuideachtaí san áireamh;
- críoch Fiosrúcháin an Cigire Ard-Chúirte ar DCC plc, S&L Investments Ltd. agus Lotus Green Ltd. ar gnéithe éagsúla ceannach agus díol scaireanna Fyffes plc i 1995 agus 2000;
- méadú de 47% ó 1,036 go dtí 1,519 i líon tuascálacha nua agus gearáin a fuair an Oifig i 2009. Ar an drochuair, bhí an cuid is mó den méadú seo dá dhroim méadú líon na cuideachta nua-dóchmhainneacha agus fás comhshníoch tuascálacha tosaigh ó leachtaitheoirí;
- méadú de 22% ó 1,184 go dtí 1,446 i líon cásanna a chríochar i 2009. Bhí an méadú seo de dhroim go mór ar ár obair breise tuascálacha lechtaitheoirí a mheasúnú;

- eisiúint 14 foilseacháin dlí na gcuideachtaí i leith i 2009, sraith ocht ‘treoir tapa’ faoi dualgais dlí na gcuideachtaí san áireamh. Dáileadh thart ar 23,500 cóipeanna foilseacháin éagsúla na hOifige i rith an bliain;
- seachadadh 67 curanna i láthair do thart ar 3,700 daoine agus tinreamh ag aon taispeántas déag agus seimineár i 2009. B’ é príomh-aidhm an gníomhaíochta seo ná eolas a thabhairt do leasanna gnó agus gairmiúil agus an pobal go ginearálta dá gceartanna agus ndualgais faoi Achtanna na gCuideachtaí;
- iomlán deich dícháiliú agus sé ciontuithe (le dhá chúiseanna déag breise curtha san áireamh) le haghaidh sárúithe éagsúla dlí na gcuideachtaí agus dualgais. Daingneadh ciontuithe OSFC i dhá achomharc fhreagróirí os comhair na Cúirte Choiriúil Chuarda. Freisin i 2009, neamhníodh dícháiliú amháin a chinn i 2008 ar achomharc roimh an Cúirt Uachtarach;
- caiteachas airgeadais thart ar €5.8 milliún, méadú de 34% ar toradh €4.34 milliún i 2008. B’ é príomh-chúis an méadú ná costas Fiosrúcháin DCC atá críochnaithe anois;
- méadú cúigear i líon foirne na hOifige i 2009. Imlonnadh an foireann breise chun tacaíocht a thabhairt do imscrúdú Anglo agus an méadú mór in obair dóchmhainneacha corparáideach na hOifige.

Tá buíochas ar leith dlite do na hAirí agus do foireann na Roinne Fiontar, Trádála agus Fostaíocht i 2009 as a dtacaíocht airgeadais agus foirne don Oifig in aimsir deacair eacnamaíochta.

Ba mhaith liom buíochas a thabhairt don foireann tiomnaithe agus dícheallach as a dtiomántas leanúint dár obair tábhachtach. D’ainneoin an fíric go bhfuil an tríú cuid de foireann OSFC gafa leis an imscrúdú Anglo ar bonn lán-aimseartha, sheachaid go rathúil an chuid eile den foireann tréachur méidithe i roinnt réimse de shainchúram na hOifige.

Is mian liom freisin an tacaíocht leanúint don Oifig i 2009 ón tOireachtas, an Rialtas, na Cúirteanna agus lucht gairmiúil a d’fhostaíomar a admháil. Tá achtachán agus feidhmiú Acht na gCuideachtaí (Leasú) 2009 ag déanamh cion luachmhar dár obair imscrúdaithe.

Tá súil agam go leanfaidh i 2010 an tacaíocht seo agus tacaíocht an phobail agus leasanna gnó agus gairmiúil agus go leanfaimid difríocht dearfach a dhéanamh chun caighdeán corparáideach a chaomhnú ar leas an phobail san iomlán. Tá ár n-iarrachtaí comhchoiteann ag cabhrú le lucht gnóthais, leasanna phobail agus an pobal go ginearálta dul i ngleic le chéile go coir cothrom trí cuideachtaí Éireannaigh.

Paul Appleby
Stiúirtheoir um Fhorfheidhmiú Corparáideach
31 Márta 2010

Réamhrá

Mar a leagtar amach in Acht um Fhorfheidhmiú Dlí na gCuideachtaí 2001, is iad na trí príomh-fheidhmeanna an Stiúrthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach ná:

- comhlíonadh le hAchtanna na gCuideachtaí a spreagadh;
- ciontuíthe amhrasta faoi na hAchtanna a imscrúdú agus
- imeachtaí fhorfheidhmiú a thioncsnamh i gcoinne sárúithe dlí nó dualgais cuideachta.

I gcomhréir leis an creat reachtúil seo, tá sa straitéis reatha an Stiúrthóra na príomh-aidhmeanna agus fo-aidhmeanna gaolmhara leagtha amach sa tábla a leanas.

Aidhmeanna agus Fo-Aidhmeanna Straitéiseach an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach

Aidhm 1: Tuiscint an Phobail ar Ceartanna/ Dualgais Dlí na gCuideachtaí a Fheabhsú

- Fo-Aidhm 1.1: Ardú Caighdeán Ghéilliúntais
- Fo-Aidhm 1.2: Ár gCaidreamh le Geallsealbhoirí a Dhoimhniú
- Fo-Aidhm 1.3: Dul i gCion ar Forbairt Polasaí

Aidhm 2: Aghaidh a thabhairt ar Iompar Mídhleathach maidir le Dlí na gCuideachtaí

- Fo-Aidhm 2.1: Cásanna ina bhfuil Amhras faoi Mhí-iompar a Shainiú
- Fo-Aidhm 2.2: Achtanna na gCuideachtaí a Fhorfheidhmiú i gcás Sárúithe Tromchúiseacha

Aidhm 3: Seirbhísí den Scoth a Sholáthar do Chustaiméirí Inmheánacha agus Seachtracha

- Fo-Aidhm 3.1: Acmhainní OSFC a Dhaingniú agus a Bhainistiú go Stuama
- Fo-Aidhm 3.2: Foireann a Chur Chun Cinn
- Fo-Aidhm 3.3: Seirbhísí Custaiméara a Fheabhsú

Déanann an Tuarascáil seo athbhreithniú ar dul chun cinn i 2009 trí thagairt do na aidhmeanna agus fo-aidhmeanna seo.

Aidhm 1: Tuiscint an Phobail ar Ceartanna agus Dualgais Dlí na gCuideachtaí a Fheabhsú

Réamhrá

Déanann foireann OSFC obair suntasach tacaíochta le aidhm eolas agus feasacht stiúirtheoirí cuideachta, oifigigh agus geallsealbhóirí dá gcumhachtaí agus ndualgais faoi dlí na gcuideachtaí a fheabhsú.

Thíolaic 2009 dúshlán suntasach sa réimse seo mar gheall ar an buiséid laghdaithe ar fáil chun ár obair a phoibliú agus ualach oibre suntasach na hOifige agus í ag imscrúdú iompar neamhdhleathach amhrasta san earnáil baincfeachta. D'ainneoin na dúshlán seo, lean an Oifig leis a polasí cumarsáide rathúil agus chuardaigh sí slite nua eolas faoi ceartanna agus dualgais dlí na gcuideachtaí a fheabhsú.

Fo-Aidhm 1.1: Ardú Caighdeáin Ghéilliúntais

Foilseacháin – Forbhreathnú

D'eisigh an Oifig 14 foilseachán dlí na gcuideachtaí faoi leith i 2009 (naoi i 2008), a ndéileáiltear anseo thíos leis na cinn is suntasaí díobh. Tá an liosta iomlán ar fáil in **Aguisín 1.1.1**.

D'eisigh an Oifig thart ar 23,500 cóip dá foilseacháin éagsúla i 2009 (24,000 i 2008). Tá gach ceann de na foilseacháin ar fáil ag suíomh idirlín OSFC ag www.osfc.ie.

Treoir Tapa

I rith deireadh 2008 agus 2009, d'fhorbair an Oifig sraith nua leabhráin treoracha do geallsealbhóirí cuideachta. Léiríonn na leabhráin nua i bhfoirm achoimre príomh-eolas ar ról cuideachtaí, stiúirtheoirí, rúnaí, iniúchóirí, creidiúnaithe, bail/scairsealbhóirí agus leachtaitheoirí, glacadóirí agus scrúdaitheoirí. Comhlánaíonn said ár buan-Leabhair Eolais ¹ ina pléitear na hábhair céanna go mionchruinn.

Na Treoir Tapa OSFC

Agus í ag forbairt na Treoir Tapa, d'oibrigh an Oifig i dlúthcomhar leis an Áisíneacht Náisiúnta Litearthachta dAoisigh agus aimsíodh go rathúil an marc Gnáth-Bhéarla a d'aithin a inrochtainneacht agus a éascaíocht léimh. Is údar sásaimh do foireann na hOifige é an toradh an-dheimhneach don stíl agus an luach na Treoir Tapa seo agus coinneoidimid tionscnamh chomhchosúla sa todhchaí.

Fógraí Eolais

D'fhoilsigh an Oifig ceithre Fhograí Eolais i rith 2009.

Tuairiscíú Leachtaitheora Laghdaithe

Sa bhreis ar an réimse tuarascála do leachtaitheoirí cuideachtaí dóchmhainnigh ², déanadh leachtaitheoirí sraith bun-, breis-, agus tuairiscí deiridh don OSFC i rith saolré leachtú cuideachta. Tar éis athbhreithmheas a n-airgiúlacht, d'fhoilsigh an Oifig go luath i 2009 Fógra Eolais ina sonraíodh na socrúithe tuarascála a mbeadh i bhfeidhm ó 1 Feabhra 2009 ³.

Ón dáta sin, ní mbeadh ar leachtaitheoirí go ginearálta tuarasc breis nó deireadh a chur chuig an Oifig i gcásanna ina chinn an Oifig go cinntitheach scaoileadh, nó go cinntitheach gan scaoileadh, leachtaitheoirí ón oibleagáid reachtúil imeachtaí a thionscnamh san Ard Chúirt i gcoinne stiúirtheoirí cuideachta. Fusclóidh an cinn seo ualach oibre na leachtaitheoirí agus freisin ligfidh sé don Oifig a áird a thabhairt ar an toirt atá dul i méid bun-tuairiscí leachtaitheoirí ar cuideachta nua-dóchmhainneacha.

1 Fógra Eolais D/2002/1.

2 Faoi Alt 56 d'Acht um Fhorfeidhmíú Dlí na gCuideachtaí 2001 (an Acht 2001).

3 Fógra Eolais I/2009/1 – Tuairiscíú Laghdaithe Leachtaitheora don OSFC.

Cinnte Faioseamh ar Tuarisciú Leachtaitheoirí

Shonraigh an dara Fógra Eolais ⁴ na cuideachtaí dóchmhainneacha faoi leachtú a scaoil an OSFC na leachtaitheoirí i 2008, ceachtar go buan nó go sealdach, óna n-oibleagáid reachtúil imeachtaí srianadh i gcoinne stiúrthóirí cuideachtaí dóchmhainneacha. Is é aidhm an Fógra bliantúil seo ná fios a chur ar creidiúnaithe agus geallsealbhóirí eile nach bhfuil na stiúrthóirí fós os comhair imeachtaí Ard-Chúirte mar gheall ar iompar mífhreagrach amhrasta. Cumasaíonn é seo gach páirtí leasmhara cinnte gnó eolasach sa todhcaí. I gcásanna gan scaoileadh, foilsímid inár dTuarascálacha Bhliantúla, ar son fáthanna comhcosúla margaidh, torthaí imeachtaí Ard Chúirte a cinneann an raibh srianadh stiúrthóirí aonair tuillte.

Acht na Cuideachtaí (Leasú) 2009

Dhéiligh ár tríú Fógra Eolais ⁵ go mionchruinn le hAcht na Cuideachtaí (Leasú) 2009 a tosaíodh 12 Iúil 2009 le feidhm láithreach. Shín an Acht cumhachtaí imscrúdú an Stiúrthóra i réimsí áirithe san áireamh ag deonú:

- ceart faoi barántas cuardaigh Chúirte Dhúiche (faoi réir coinníollacha cosaintí) rud a urghabh nuair a:
 - creidtear go bheith nó atá ann faisnéis faoi cion agus ní infheidhmithe é cinneadh a dhéanamh ar a ábharthacht san áitrimh, nó
 - tá faisnéis ingafa agus neamh-ingafa agus níl a ndeighilt infheidhmithe san áitrimh, agus
- ceart ábhar faoi pribhléid go dlíthiúil a thógáil ar bun go bhfuil sé faoi shéala, faoi réir iarratas ar an Ard Chúirt lastigh de seacht lá le haghaidh cinneadh.

I measc bearta eile, leas an Acht 2009 an dlí maidir le stiúrthóirí a baineann úsáid as sochmhainní cuideachta dá gcríche féin. Laghdaíodh an dualgas cruthúnais ó ‘mainneachtain feasach agus toiliúil’ go dtí ‘diandliteanas’ nuair a tarlaíonn sárú. Shín an Acht freisin na dualgais nochtá bainc ceadúnaithe maidir le idirbheart lena stiúrthóirí nó le daoine ceangailte lena stiúrthóirí siúd.

Tuairisciú Iniúchóirí Cionta Indíotáilte Dlí na gCuideachtaí Amhrasta

Sholáthair an ceathrú Fógra Eolais ⁶ breis treoir do iniúchóirí ar a noibleagáidí cionta indíotáilte amhrasta faoi Achtanna na gCuideachtaí a thuairisciú don OSFC ⁷. Comhlánaíonn é seo ár príomh-threoir reatha ó 2006 ⁸. Forbraíodh an dhá dhoiciméidí i bpáirtíocht lena comhlachais cúntasaíochta aitheanta.

B’ é aidhm an Fógra Eolais ná cabhrú raon cionta tuairiscithe a leathnú, ina raibh chomh mór sin i gceist dhá nó trí chionta d’anneoin go raibh réimse leathan cionta intuariscithe féideartha⁹. Tá liostáilte sa Fógra 13 cionta is féidir iad a bheith braite i rith iniúchadh. San áireamh tá na cionta a leanas a tuairiscaíodh go hannamh:

- trádáil chalaíoch;
 - faisnéis bréagach a sholáthair do iniúchóirí go toiliúil agus
 - scrios, lot nó falsú doiciméidí.

Áiríonn an Fógra Eolais freisin sreabhchairt úsáideach den próiseas cinnteoireachta is cór d’iniúchóirí a lean agus iad ag cinneadh an riachtanach tuairisc a thabhairt isteach, chomh maith le phlé ar tionchair tuairiscí iniúchadh coinníollacha agus dualgais tuairiscí eile. Chuir na comhlachais proifisiúnta fios faoin Fógra ar gach iniúchóir tar éis a fhoilsiú i Meán Fómhair 2009.

Cumarsáide

I 2009, d’fhreagair an Oifig go dearfach iarratas ón Rialtas go laghdú sa mhéid is féidir caiteachas neamhriachtanach. Laghdaigh é seo go dosheachanta an méid oibre fógraíochta agus promóisin a rinne an Oifig i rith na bliana agus cuireadh srian ar a inniúlacht dá príomh-theachtaireacht ghéilliúntais.

⁴ Fógra Eolais I/2009/2 – Liosta Cinntí “Scaoileadh” árna eisiúint i 2008 maidir le Cuideachtaí Dóchmhainneacha faoi leachtú.

⁵ Fógra Eolais I/2009/3 – Acht na Cuideachtaí (Leasú) 2009.

⁶ Fógra Eolais I/2009/4 – Cionta i gcoinne Dhlí na gCuideachtaí a Thuairisciú: Faisnéis d’Iniúchóirí.

⁷ Faoi Alt 194(5) d’Acht na Cuideachta 1990 (an Acht 1990) mar a cuireadh isteach le Alt 74 d’Acht 2001 agus ina dhiaidh sin leasaithe d’Alt 37 d’Acht na Cuideachta (Iniúchóireacht agus Cuntasóireacht) 2003 agus Alt 73 d’Acht um Chistí Infheistíochta, Cuideachtaí agus Forálacha Ilghnéitheacha 2006.

⁸ Fógra Cinneadh D/2006/2 – Treoir Athcheartaithe ar Dualgais Iniúchóirí Cionta Indíotáilte Amhrasta faoi Achtanna na gCuideachtaí a thuairisciú don Stiúrthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach.

⁹ Tá sceideal lán cionta intuariscí ceangailte ar Fógra D/2006/2 – Tuairisciú Iniúchóra don OSFC agus tá sé le fáil ar suíomh idirlín OSFC ag www.osfc.ie.

Altanna Sindeacáite

In áit fógraíocht meáin, thosaigh an Oifig ag aimsiú módhanna comhroghnaigh agus cost-éifeachtúil a teachtaireacht ghéilliúntais a chur in iúl do geallsealbhóirí cuideachta. I rith 2009, dréachtaíodh agus cuireadh faoi bhráid ar nuachtáin áitiúil ar fud na tíre sraith altanna. Chuimsigh na haltanna ábhair éagsúla a áiríonn roghnú ionchorprú, leabhair chuí chuntas a choinneáil, na srianta ar úsáid stiúrthóirí sócmhainní cuideachta dá gcríche féin, dóchmhainneacht agus rialachas corparáideach.

Go dtí seo, rith an sraith altanna i cúig nuachtáin áitiúil, agus léirigh roinnt eile spéis iad a fhoilsiú sa todhcháil.

Curanna i Láthair, Teagmhais agus Taispeántais

D'ainneoin an céim nuálach altanna sindeacáite, lean an Oifig ag feidhmiú gnéithe cost-éifeachtúil eile dá polasaí cumarsáide. D'áirigh é seo go h-áirithe seachadadh curanna i láthair ag bailithe poiblí agus proifisiúnta ar fud na tíre agus freastal ar comhdhálacha, seimineáir agus teaspántais iomcuí.

Thug foireann na hOifige 67 curanna i láthair do thart ar 3,700 daoine (65 curanna i láthair do 3,100 i 2008). Tá liosta na curanna i láthair seo le fáil in **Aguisín 1.1.2**. Bhí sa príomh-spríocghrúpaí proifisiúnaigh gnó agus na hearnálacha deonacha agus phobail. Tá proifisiúnaigh gnó ríthabachtach chun cabhair le nósanna maith ghéilliúntais a fhorbairt i measc a gcliaint. Is suntasach iad san earnáil deonach agus pobail freisin, mar áiríonn sé roinnt mór cuideachtaí agus stiúrthóirí cuideachtaí sa Stát. Tá taithí gnó, oiliúint nó cúnaimh proifisiúnta teoranta ag a lán stiúrthóirí san earnáil, agus mar sin déanann an Oifig iarrachtaí speisialta eolas agus tacaíocht a thabhairt dó.

D'fhreastal an Oifig ar aon taispeántais déag freisin i 2009, agus tá na sonraí le fáil in **Aguisín 1.1.3**. Ag na teagmhais seo, thug amach an foireann cóipeanna dár réimse leathan foilseacháin agus treoireanna, d'fregar said fiosruithe faoi saincheistean dlí na gcuideachtaí agus dhéileáil said le gearáin sárúithe amhrasta agus ba ábharta é. B'é príomh fáth titm ó 16 teagmhais comhchosúil i 2008 ná laghdú teagmhais mar sin mar gheall ar an cor chun donais eacnamaíoch ginearálta. Áfach, bhí an Oifig roghníoch freisin ina tinreamh ar teagmhais ina raibh luach maith le fáil amháin, nó a chuaigh i ngleic go leordhóthanach lenár spriocmhargaidh.

Meáin

D'eisigh an Oifig preasráiteas foirmiúla amháin i rith 2009 i gcomhthráth le lánseáil a Tuarascáil Bhliantúil do 2008. Agus go measann an Oifig an meáin mar seolphóbán tábhachtach chun aird a dhéiriú ar luach ghéilliúntais dlí na gcuideachtaí, tá srianadh dian dlíthiúil ar nochtadh eolais faoi rún maidir lena hobair imscrúdaitheach sibhialta agus cóiriúil agus forfheidhmiú. Dá réir sin, is coir don Oifig méid mór discréide a úsáid ina beartaíocht leis an meáin, agus is go minic atá uirthi staon ó ráiteas a thabhairt go poiblí ar forbairt imscrúdú nó forfheidhmiú ar eagla go déanfar dochar do aon imscrúdú nó imeachtaí cúirte ina dhiaidh sin.

Tá córais ag an Oifig cun déileáil le fiosruithe meáin agus iad a thairfeadh, agus de gnáth pléann ball foirne sínsear leo go léir. I 2009, phléigh an Oifig le roinnt céad fiosruithe meáin, agus bhain an cuid is mó díobh lenár obair imscrúdú agus forfheidhmiú tá níos mó os comhair an pobail. Trín preas, an idirlín agus raidio/teilifís, luadh an OSFC thart ar 1,560 uair i 2009, méadú gear ar an uimhir coibhéseach 513 i 2008.

Fiosrúcháin Poiblí

Faigheann an Oifig na céadta glaonna teileafóin, r-phoist agus litreacha gach bliain ón phobal. Tá an tromlach mór díobh pléite de gnáth dár foireann fáiltithe trí eisiúnt cóipeanna bainteach dár bhfoilsiúcháin, atreorú na glaoteoirí chuig ár suíomh idirlín, fiosruithe caighdeánaigh nó gnáthaimh a fhreagairt iad féin nó go hócáideach trí solíeiriú nach laistigh de shainchúram an Oifig na hábhar a bainnean leo.

Tá freagra níos cíortha riachtanach in uimhir níos lú dena fiosruithe. Tríd is tríd i rith 2009, bhí 278 fiosruithe mar seo (i gcomparáid le timpeall ar 400 i 2008). Leagtar amach sampla díobh i **Léiriú 1.1.1** thíos. Cé nách soláithraíonn na hOifige comhairle dlí, déanann sí iarracht eolas bainteach a thabhairt agus glaoteoirí a stiúradh go dtí an foinse eolais is cuí.

Léiriú 1.1.1: Sampla Fiosruithe Poiblí ar dhéileáil an Oifig leo i 2009

Cineál Fiosruithe	Freagar Tugtha
D'fhiafraigh stiúrthóir cuideachta neamh-theoranta faoin cosc ginearálta maidir le baint úsáid stiúrthóirí as sóchmhainní cuideachta ar a leas pearsanta agus ar bhain an cosc ar cuideachtaí neamh-theoranta.	Baineann an cosc faoi Alt 31 d'Acht na Cuideachta 1990 (an Acht 1990) le gach cuideachta, cuideachta neamh-theoranta san áireamh.
D'fhiafraigh glaoteoir ar féideartha é do cuideachta a cruinniú ginearálta bliantúil (CGB) a thionól ar líne trí bogearraí glao comhdhála in ionad cruinniú go fisiciúil. ¹⁰	Tá an dlí ina thost ar an ábhar, ach deireann Alt 140 d'Acht na Cuideachta 1963 (an Acht 1963) go caithfidh CGB a thionól in áit sa Stát, ach amháin dá aontódh gach comhalta é a thionól in áit eile agus dá cheadódh Airteagail Chomhlachais na Cuideachta é. Tá fasach dleathach Sasanach ann don tairiscint go gcaithfidh gach comhalta bheith idir infheicthe agus inchloiste ag CGB. Dhéileáil é seo le cas ina bhaineadh úsáid as seomra sceite, ach is féidir an prionsabal a chur i bhfeidhm níos ginearálte. De réir sin, níl sé cinnte an bailí CGB tionólta mar sin. Is féidir dá bhrí sin aon cinneadh déanta ag CGB mar sin a chospóid agus iad a chur ar neamhní. De réir sin spreagadh an glaoteoir comhairle dlí neamhspleách a fháil ar an cheist.
D'fhiafraigh glaoteoir, a bhí ina chomhalta cuideachta bainistíochta, faoi caithin a chaithfeadh ráiteas airgeadais bheith séanta. Bhí sé dearbhú ag comhalta amháin go maóimh go tharlódh sé ag an gCruinniú Ginearálta Bliantúil.	Cuireadh in iúl don ghlaoteoir gur ceart go cheadódh agus shéanfadh na stiúrthóirí an ráiteas airgeadais roimh é a dháileadh ar comhaltaí roimh an CGB. Leagann amach Alt 156, Acht na Cuideachta 1963 an riachtanas.

Mar a feictear, ní féidir linn gach ceist a fhreagairt go deifnídeach. Spreagaimid glaiteoirí i gcónaí comhairle dlí neamhspleách a fháil i gcás amhrais.

Fo-Aidhm 1.2: Ár gCaidreamh le Geallsealbhóirí a Dhoimhniú

I gcabhair a téarmaí tagartha reachtúil ghéilliúntais, bíonn an Oifig go rialta ag caidreamh le chéile lena cuid geallsealbhóirí chun a dtacaíocht a fháil dá obair ghéilliúntais agus fhorfheidhmiú. Áiríonn na geallsealbhóirí seo údarás reachtúla, comhlachais proifisiúnta, grúpaí leasmhara, iniúchóirí agus leachtaitheoirí agus an pobal.

Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíocht (RFTF)

Is ríthábhachtach feidhmíocht feidhmeanna an OSFC é ná caidreamh dearfach agus éifeachtach le RFTF a cuireann acmhainní ar fáil don Oifig. Thaispeáin na teagmhais a leanas go háirithe tacaíocht na Roinne do obair na hOifige i 2009:

- soláthair cistiú agus foirne breise don Oifig chun a ceangaltais imscrúdaitheach agus forfheidhmiúcháin atá ag méadú d'ainneoin na himthosca deacair roimh an Roinn féin;
- an tacaíocht pras tugadh do moltaí reachtaíochta OSFC a raibh de thoradh ar achtachán Acht na gCuideachtaí (Leasú) 2009 nua chun díriú ar saincheisteanna sonracha ag éirí as imscrúdú na hOifige Anglo Irish Bank Ltd.

Chas an Stiúrthóir agus a fhoireann sínsear go foirmiúil lena gcomhleachtaí sa Roinn i rith na bliana chun colais faoi forbairt ina obair faoi seach a chomhroinnt.

¹⁰ Nóta: Fuarthas an fiosrúchán seo roimh tosú Na Rialacháin Cearta Scairsealbhóirí (Treoir 2007/36/EC) 2009 (I.R. 316 de 2009) a cheadaigh an saoráid seo do cuideachtaí ag trádáil ar margadh rialaithe.

Grúpa Oibre RFTF ar Ualaigh Riaracháin ar Gnó a Laghdú

Ghlac OSFC páirt san obair seo atá ina chuid de ceangaltas na Rialtais chun ualaigh riaracháin a laghdú de 25% roimh 2012. Is é díriú láithreach an Ghrúpa ná na hualaigh reatha a thomhas agus sainaithe a thabhairt ar na laghduithe atá féideartha. Rinne an Grúpa Oibre trácht ar a dréacht-thuairisc tomhais i dtreo deireadh 2009, agus táthar ag súil le tosú oibre i lár-2010 ar laghduithe féideartha na hualaí a shainaitheint.

Pléghrúpa RFTF um Forfheidhmiú agus Imscrúdaithe Bunaithe ar an Riosca

Glac an Oifig páirt freisin le obair an Pléghrúpa seo i 2009. I measc na limistéir a phléigh na gníomhaireachtaí imscrúdú agus forfheidhmiú chun cabhair le ualaigh riaracháin ar gnó a laghdú tá:

- comhroinnt eolais, na ceistanna gaolmhara faoi cosaint sonraí san áireamh agus
- r-sheirbhísí an rialtais, forbairt féideartha aitheantóra uathúil gnó san áireamh.

Tá súil leis go críochnóidh an Grúpa a thuairisc i 2010.

Grúpa Athbheithnithe Dlí na gCuideachtaí (GADC)

Tá an Stiúrthóir ina chomhalta reachtúil den GADC. D'fhreastal comhaltaí dá fhoireann roinnt cruinnithe i 2009, bliain ina lean an Grúpa ag déanamh dul chun cinn maith ina chlár oibre don tréimhse dhá-bhliain 2008 agus 2009. D'áirigh na hábhair seo síneadh molta díolúine ó iniúchadh do chuideachtaí faoi theorainn ráthaíochta agus catagóirí áirithe cuideachtaí eile, feidhmiú an Dlí Samhla ar Dóchmhainnais Trasteorann CNADTI (Coimisiún na Náisiún Aontaithe um Dlí Trádála Idirnáisiúnta) agus trasuí ar dlí Éireannaigh gnéithe áirithe den Treoir AE ar Cothabháil Chaipitil¹¹. Tá súil ag an Grúpa go foilseoidh sé toradh a bhreithniúcháin go luath i 2010, agus beidh a thuairisc le fáil ar www.clr.org.

Údarás Maoirseachta Iniúchta agus Cúntasaíochta na hÉireann (UMICE)

Tá an Stiúrthóir ina stiúrthóir UMICE, agus lean sé lena chomhstiúrthóirí téarmaí tagartha an údarás a fhorbairt. Chomhlíon sé freisin i 2009 ar Coiste Luacha Saothair an mbórd agus ar Coiste Fiosrúcháin atá ag déanamh imscrúdú ar cleachtas míchuí líomhanta Cuntasóirí Cairte in Éirinn agus í ag láimhseáil gearáin i gcoinne baill-gnólacht roinnt am ó shin. Beidh cóip tuarascáil bhliantúil UMICE le fáil ar a shuíomh idirlín ag www.iaasa.ie i lár-2010.

Dá bhreis, chuaigh OSFC agus UMICE i gcomhairle le chéile go rialta i 2009 ag leibhéal oibríochta chun ábhair leasa choitinn a phlé. San áireamh bhí cruinniú foirmiúil agus malartú faisnéise faoi rún ar ócáid éagsúla ar ábhair mar iniúcháirí neamhcháilithe amhrasta agus cleachtas easnamhach iniúchta agus cúntasaíochta.

Oifig um Clárú Cuideachtaí (OCC)

Tríd is tríd, leanann caidreamh oibre OCC/OSFC bheith ar fheabhas. I rith na bliana, thug an OCC faisnéis luachmhar don OSFC i dtaca lena himscrúdaithe. Freisin, thacaigh foireann OCC imeachtaí fhorfheidhmiú freisin trí mionnscribhíní a mhionnú agus doiciméid a dheimhniú ar cuspóirí fianaisí mar a bhí riachtanach.

Tar éis plé idir OSFC agus OCC a bhain le iniúcháirí neamhcháilithe, thug an OCC isteach i 2009 imeacht seiceála níos dian ar cúntais iniúchta chun bheith cinnte go bhfuil an iniúcháir ainmnithe ar Clár na nIniúcháirí OCC. Chomhlánaigh é seo iarrachtaí athchomhairleacha an OSFC féin chun feineméan daoine neamhcháilithe ag iniúchadh cúntais cuideachtaí a dhíbirt.

Biúró an Ghárda um Imscrúdú Calaoise (BGIC)

I 2009, chuaigh foireann OSFC i gcomhairle go rialta lena gcontrapháirtí san Biúró an Ghárda um Imscrúdú Calaoise (BGIC) agus sa fórsa níos leithne ar ábhair leasa choitinn. Go sonraithe, sholáthair foireann BGIC saineolas gairmiúil luachmhar maidir le imscrúdú tábhachtach ar teagmhais áirithe in Anglo Irish Bank Corporation Ltd.

Leag amach foireann OSFC a hobair freisin do thoscaireacht cuairte ón Biúró Coireachta Eacnamaíochta na Sualainn i rith na bliana. D'éascaigh an BGIC an cuairt seo.

Rialtóir Airgeadais (RA)

I 2009, bhí an uimhir is áirde fós teagmháil idir an OSFC leis an RA, ó bunú na hOifige. B'é an fáth subtaintiúil ná ár imscrúdaithe teagmhais áirithe in Anglo Irish Bank Corporation Ltd. ("Anglo") a bharántaigh eolas faoi rún a roinnt le chéile. Áfach, bhí ábhair eile i gceist sa mhalartuithe idir an OSFC agus an RA.

Coimisinéirí Ioncaim

Lean foireann Ioncaim go dlúth leis an Oifig i 2009. Roinneadh eolas ar thart ar 91 cuideachtaí agus iarchuideachtaí (80 i 2008), agus bhain an chuid is mó díobh le scrúduithe na hOifige ar teip cuideachtaí dóchmhainní.

11 Treoir 2006/68/EC.

An tOmbudsman do Phinsin

I rith na bliana, shéan an Stiúrthóir meabhrán tuisceana ar eolais-roinnt leis an tOmbudsman Pinsean, a súil leis go cabhróidh sé leis an dhá údarás agus iad ag déileáil le cásanna mí-iompar amhrasta de cuideachtaí agus stiúrthóirí cuideachtaí agus maidir le ranníocaí pinsean fostaithe.

Comhlachais Cúntasaíochta

I 2009, bhuaill an Stiúrthóir agus a fhoireann dhá uair le príomhfheidhmeannaigh agus foireann na príomh-chomhlachais cúntasaíochta chun ábhair leasa choitinn a phlé. D'áirigh na díospóireachtaí Acht na gCuideachtaí (Leasú) 2009, gníomhaíochtaí ghéilliúntais agus fhorfheidhmiú na hOifige agus ábhair cúntasaíochta agus iníochta bainteach.

Bhuaill le chéile Grúpa Idirchaidreamh Teicniciúil freisin ar ócáid éagsúla i rith na bliana, agus críochnaíodh go rathúil obair ar Fógra Eolais I/2009/4 (pléite thuas). Ag deireadh na bliana, tosaíodh réamhphléití ar forbairt féideartha doiciméid a shainmhíníodh ionchas idir na hOifige agus iniúchóirí ar a gcaidrimh maidir le sárúithe amhrasta tuairiscithe dlí na gcuideachtaí.

International Association of Insolvency Regulators (IAIR)

Is ball OSFC de IAIR, agus d'fhreastail ball foirne sinsear ar Comhdháil Bhliantíúil an IAIR san Aifric Theas i mí Deireadh Fómhair 2009. San áireamh ina pléadh bhí:

- tionchar géarchéime airgeadais domhanda. Thuairiscigh gach ball IAIR méadú gníomhaíochta dóchmhainneachta cé gur dealraithreach go raibh fás Éireannach ar an cheann foircneach taithí in áit eile;
- éifeacht an Dlí Samhla CNADTI. Tuairiscíodh go raibh sé réasúnta éifeachta ag déileáil le dóchmhainneachta mór ilnáisiúnta faoi láthair;
- calaois i ndóchmhainneachta maidir le iompar cleachtóirí dóchmhainneachta (táillí iomarcach, srl.) agus creidiúnithe (éilimh áibhéalta, srl.) ar leith. D'aontaigh an cruinne go ginearálta go barántaíodh scrúdú breise sa réimse seo;
- rialáil an ghairme dóchmhainneachta. Cé go tacaíodh córais feabhaisithe clárú agus rialiú, bhí sé soiléir go mba ceart é aird a thabhairt ar aon iarmhairt codarsnacha agus na córais sin á fhorbairt.

Deimhníodh go thionólfá i mBaile Átha Cliath Comhdháil Bhliantíúil an IAIR 2010.

Cuairt Oifige an tOmbudsman Feidhmeachta na Fionlainne

D'éascaigh an Oifig cuairt Oifige an tOmbudsman Feidhmeachta na Fionlainne ar Átha Cliath go déanach i Márta 2009. Thug foireann na hOifige agus an Seirbhíse Cúirte agus leachtaitheoir suntasach faisnéisiú faoi dóchmhainneas corparáideach agus feidhmeachta pearsanta in Éirinn agus ar forbairt in idir an dhá réimse le déanaí.

Treoirínte Tarrthála agus Athstruchtúró Corparáideach CGFE

Mar gheall ar na imthosca eacnamaíochta deacair, chin an CGFE tacar treoirínte a ullmhú dá gcomhaltaí ar tarrthála agus athstruchtúró gnóthaí. Ag cuireadh CGFE, sholáthair OSFC ábhar faoina ról rialála le déileáil le cuideachta dóchmhainneacha. Foilseoidh na Treoirínte CGFE sa chéad leath de 2010.

Treoirínte Nua Rialachais Corparáideach

D'aontaigh an Oifig i 2009 páirt a ghlacadh i tioncsnamh rialachais corparáideach ar cuireadh ón tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann (UCNE) agus Institiúid na Stiúrthóirí. Bhí comhlachais proifisiúnta agus daoine eile óna earnaíl príobháideach agus poiblí bainteach leis freisin. Chruinnigh an ghrúpa ar ócáid éagsúla go déanach i 2009 agus d'aontaigh said módheolaíocht trína féidir le cuideachtaí a gcaighdeán rialachais corparáideach a mheasúnú. Sainaithin an obair freisin na cáilíochtaí oiriúnach do measúnóirí féideartha. Thar dóchasach go mbeidh sna Treoirínte aontaithe ina gcatalóch chun feabhsú caighdeán corparáideach sa todhchaí chomh maith le Éireann a chruthú mar nuálaí agus uirlisí caighdeán corparáideach á fhorbairt. Foilsíodh an doiciméid deireanach go luath i 2010¹².

Obair ar Freagracht Corparáideach Sosialta CGFE – EIC

I 2009, lean an OSFC ag cur le breithniúcháin 'Choiste Scátháin' CGFE-treoirithe atá ag tabhairt a mheas do dréacht-Caighdeán Idirnáisiúnta ar Freagracht Corparáideach Sosialta atá faoi dréachtú ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta na gCaighdeán (EIC). Tá an Caighdeán sceidealaithe le críochnú i 2010¹³.

12 Is féidir na Treoirínte a cheannach ar líne ón CGFE ar www.ncai.ie.

13 Tá tuilleadh eolas ar an dréacht-Caighdeán le fáil ag <http://isotc.iso.org/livelink/livelink/fetch/2000/2122/830949/3934883/3935096/home.html?nodeid=4451259&vernum=0/>.

Breithmheas GRECO Chomhairle na hEorpa

Bhunaigh Comhairle na hEorpa an Grúpa Stát In Aghaidh an Éillithe (GRECO) i 1999 chun monatóireacht a dhéanamh ar géilliúntas Stát lena chaighdeáin frith-éillithe. Lainseáil GRECO a Thriú Babhta Bhreithmheas i 2007.

Ar iarratas ón Roinn Dlí agus Cirt Combhionannais agus Athchóirithe Dlí go luath i 2009, sholáthair an OSFC eolas mar fhreagra ar ceistneoir GRECO ar mian leis fáil amach géilliúntas na hÉirinn lena hoibleagáidí breabaireachta intíre agus idirnáisiúnta. D'fhreastail an Oifig freisin ar cruinnithe le Foireann Breithmheasa GRECO i mBaile Átha Cliath ar 8/9 Meitheamh 2009. Bhí tuairisc GRECO ina dhiaidh sin go forleathan dearfach¹⁴. Beartaíonn GRECO feidhmiú a moltaí a mheasúnú sa dara leath de 2011.

Fo-Aidhm 1.3: Dul i gCion ar Forbairt Polasaí

Tugann an Oifig fáilte ar deis dul i ngleic le iadsan ag forbairt an dlí, rialacháin agus polasaí a féidir leo bheith iarmhairt acu ar dlí na gcuideachtaí nó ar obair na hOifige. Chuir an Oifig le ar ócáid éagsúla oiriúnach i 2009.

Acht na Cuideachtaí (Leasú) 2009

Rinne an Oifig molta reachtúla éagsúla ar RFTF go luath i 2009 a bhí de thoradh orthu achtú an t-Acht seo. Tá an Stiúrthóir buíoch as an breithniú pras agus tuisceanach a thug an Rialtas agus an Roinn do na moltaí seo. Tá roinnt forálacha na hAcht leagtha amach thuas.

Acht na Cuideachtaí (Forálacha Ilghnéitheacha) 2009

Sar i bhfad roimh deireadh na bliana, achtaíodh Acht na Cuideachtaí (Forálacha Ilghnéitheacha) 2009. Chuaigh an Oifig i ngleic leis an Roinn roimh ré faoi gnéithe áirithe an Bille, go sonrach iad maidir le aithint ar Prionsabal Cúntasóireachta Glactha go Ginearálta na SA “US Generally Accepted Accounting Principles” agus ráiteas airgeadais cuideachtaí nua-chorpraithe ag dul ar imirce go hÉireann suas go dtí 31 Nollaig 2015 á ullmhú. Tá sé beartaithe ag an OSFC Fógra Eolais ar an Acht seo a fhoilsiú go luath i 2010.

Bille Chomhdhlúthú agus Athchóiriú na gCuideachtaí

Ar iarratas ar cuireadh ón RFTF, sholáthair an OSFC barúlacha forleathan i rith 2009 ar dréacht Cuid 14 den Bhille (Géilliúntas agus Forfeidhmíú) agus dréacht Caibidil 4 (Stiúrthóir um Fhorfeidhmíú Corparáideach) de Cuid 15 (Daoine le Feidhmeanna Rialála Cuideachta). Tá sé intuigthe go foilseofar an Bille roimh deireadh-2010.

Páipéar Comhairliúcháin ar Dearbhú Cáilíochta Eachtrach d’Iniúcháin RFTF

Tar éis Moladh an Coimisiúin an AE ar dearbhú cáilíochta eachtrach d’iniúcháin ag iniúchadh aonáin leasa poiblí¹⁵, d’fhoilsigh RFTF Páipéar Comhairliúcháin¹⁶ a thug cuireadh do freagróirí na trí rogha malartaigh um feidhmiú réimseas dearbhú cáilíochta mar sin in Eirinn:

- freagracht rialála ag fanacht lena comhlachais cúntasóichta aithinte;
- freagracht rialála ag traschur go UMICE agus
- freagracht rialála ag fanacht lena comhlachais cúntasóichta aithinte faoi réir maoirseacht UMICE.

Ina freagra léirigh an Oifig a rogha soiléir don dara rogha (UMICE) ar bonn go léiríonn é seo dea-chleachtas idirnáisiúnta mar a fheictear i dlínsí cosúil leis an Ríocht Aontaithe, na SA agus an tSeapáin. Is féidir, a tugadh le tuiscint, é a baint amach ar bonn costas-neodrach. Agus ag aithint go raibh sé deacair do UMICE foireann den mianach oiriúnach a earcach roimhe seo, tugann coinníollacha mhargaidh reatha le fios go mbeadh na deacrachtaí céanna níos lú amach anseo.

Mhol an Oifig freisin go ceart é cur san áireamh sa théarma ‘aonáin leasa poiblí’ chuile cuideachta le láimhdeachas níos mó ná €50 milliún agus clár comhardaithe thart ar €25 milliún.

Ochtú Treoir Dlí na gCuideachtaí Athbhreithnithe

Nuair a trasfuar an Treoir athbhreithnithe seo, bunófaidh sé structúr cuimsitheach le haghaidh oiliúint, cáilíocht, clárú agus maoirseacht iniúcháin thar an AE. Sonrófaidh sé freisin caighdeáin eiticíúil oiriúnach agus riachtanais neamhspleáchas d’iniúcháin agus éileoidh sé go mbeidh coiste iniúchadh ag aonáin leasa poiblí.

Cé go mbaineann an Treoir ach go himeallach ar shainchúram an OSFC, thairg an Oifig barúlacha chuiditheach do RFTF faoi an dréacht I.R. cur chun feidhme i rith 2009. Tá sé ar intinn na Roinne an Treoir seo a fheidhmiú go luath i 2010.

¹⁴ ‘Evaluation Report on Ireland - Incriminations (ETS 173 and 191, GPC 2) (Theme 1) (January 2010)’. Tá breis-sonraí den Tuairisc seo le fáil ar leathanach baile GRECO ag www.coe.int/greco.

¹⁵ EU Commission Recommendation 2008/362/EC – Moladh an Coimisiúin AE 2008/362/EC.

¹⁶ Is féidir cóip den Pháipéar Comhairliúcháin a fheiceáil ag www.deti.ie.

Páipéar Comhairliúcháin ar Achtanna um Chumainn Tionscail agus Soláthair 1893-2005

Mar freagar ar Páipéar Comhairliúcháin RFTF ar an reachtaíocht seo (na hAchtanna CTS), d'admhaigh an Oifig an cion, luach agus ról a déanann comhgnóthais i sochaí Éireannach. Thug an OSFC dár aire go bhfuil a lán gníomhaíochtaí den cineál comhgnóthais comhlíonta ar bealach chomh maith de cuideachtaí faoi theorainn ráthaíochta nó cuideachtaí i bhfoirm eile. De réir sin mhol an Oifig go bhfuil gá fiúntais an structúr chomhgnóthais a idirdhealú ó áirgiúlacht sonrath de na hAchtanna CTS.

Agus ag nótaíl go raibh a lán cosúlachtaí idir na hAchtanna CTS agus Achtanna na Cuideachtaí, mhol an Oifig go ceart breithniú a dhéanamh ar gá sa todhchá bheith ann cód dlí CTS agus go féidir go leanfaidh comhgnóthais mar foirm cuideachta faoin Bille Comhdhlúite na Cuideachtaí atá beartaithe. D'áireódh buntáistí an dara chur chuige creat dlíthiúil nua-aimseartha, sofaisticiúil agus nuashonraithe go rialta do comhgnóthais sa todhchá.

An Bille um Ciontuíthe Imithe as Feidhm

D'fhreagar an Oifig ar iarratas RFTF ar tuairimí ar gnéithe áirithe an Bille¹⁷ seo a beartaítear 'tosú as an nua' a thabhairt do ciontóirí áirithe trí a gciontuíthe a bhain den taifead poiblí. Cé go tuigtear bonn an Bille, chuir an OSFC in iúl imní faoin laghdú beartaithe tréimhse athinniúil cúig bliain do pianbhreitheanna neamhchoinneála. Mar shampla, dá dhícháileofaí duine ar tréimhse cúig bliain, dhéanfadh díothú a taifead coiriúil chiontú roimh críoch a thréimhse dhícháiliú cás aimhrialta.

I measc tuairimí OSFC áiríodh an deacracht gach taifead cionta a scriosadh nuair a cláraíodh an t-eolas i dTuarascáil Bhliantúil, srl. Moladh gur ceart aird a thabhairt ar na deacrachtaí seo sa Bhille.

Páipéar Comhairliúcháin CAD ar Barántais Cuardaigh agus Barántais Binse

Déanach i 2009, d'fhoilsigh an Coimisiún um Athchóiriú an Dlí (CAD) páipéar comhairliúcháin fada ar an dlí agus imeacht mar a baineann sé le barántais cuardaigh agus barántais binse¹⁸. Roimh a eisiúint, chuaigh an Oifig i ngleic leis an CAD ar a hiarratas chun forbheathnú a thabhairt ar obráid barántais cuardaigh faoi Achtanna na gCuideachtaí agus taithí phraticíúil an OSFC sna hábhair seo.

Tógra Coiste um Chuntais Phoiblí an t-Oireachtas maidir le Cáin Muiníneach

Ag freagairt ar tógra ón Coiste um Chuntais Phoiblí (CCP) go ghearrfaí ar stiúrthóirí cuideachta go pearsanta an dliteanas cáin muiníneach gan íoc (m.s. ÍMAT, ÁSRC, CBL agus CCI) in imthosca áirithe, thaispeáin an OSFC na bearta ann cheana chun déileáil le dóchmhainneacht agus iompar míchuí corparáideach (go sonrath srianadh agus dícháiliú) agus rath coibhneasta an OSFC insna réimse sin le blianta deireanach. Cuireadh chun suntais freisin na cumhachta suntasach atá le fáil ag na Coinisinéirí Ioncaim sa réimse seo.

Ag cur in iúl aireachais faoin tógra, moladh go raibh gá bheith cinnte go bhfuil an dlí atá ann neamhdhóthanach agus go bhfuil athrú ag teastáil uaidh. Is féidir le forchur dliteanas pearsanta a bheith de thoradh ar stiúrthóirí ag cur faoi leachtú cuideachtaí a d'fhéadfadh a bheith inmharthana, chun dliteanas a sheachaint. Is féidir go mhéideoidh leachtuithe aon treocht mar seo agus go mbeadh leachtaitheoirí, an OSFC agus na Cúirteanna báite in obair agus iad i mbun a gcuid dualgais.

Ag leanúint éisteacht CCP ag deireadh 2009 ina ghlac OSFC páirt, d'fhoilsigh an Coiste a thuarisc i Feabhra 2010¹⁹ agus moladh go d'athrófaí dlí na gcuideachtaí chun dliteanas pearsanta ar ÁSRC gan íoc a chur ar stiúrthóirí a dhéanann iarracht seachaint íoc as cáin muiníneach agus nach théann said i ngleic leis na Coimisinéirí Ioncaim, in imthosca áirithe.

Conclúid

Tá obair na hOifige ar son a téarma tagartha ghéilliúntais faoi réimse leathan agus uileghabhálach mar a feictear sa Thuarascáil seo. Creideann an Stiúrthóir go bhfuil sé luachmhar i gcomhthéacs ghéilliúntais go cuireann an Oifig le forbairt polasaí, go dtéann sí i ngleic lena geallsealbhoirí agus go gcuireann sí eolas i bhfios don phobal go gníomhach.

De tábhacht cothrom atá straitéis soiléir agus comhseasmhach chun déileáil le iompar míchuí corparáideach amhrasta. Téann an chuid a leanas den Tuarascáil i gceann leis an gné seo oibre na hOifige a féidir leis bheith tairbhí tábhachta taispeántacha agus iompar de réir ceanglais a spreagadh.

17 Tá cóip den Bhille le fáil ag www.oireachtas.ie/documents/bills28/bills/2007/4807/b4807d.pdf.

18 Tá LRC CP 58 – 2009 le fáil ag www.lawreform.ie/publications/cpSearchWarrantsandBenchWarrants.pdf.

19 www.oireachtas.ie/documents/committees30thdail/pac/reports/20100217.pdf.